

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

**HOTĂRÂRE
În numele legii**

cu privire la cererea de chemare în judecată depusă de

Corneliu Crețu

împotriva

Consiliului Superior al Magistraturii

cu privire la anularea în parte a actului administrativ,

(Dosarul nr.3d-29/23

nr. PIGD 2-23139958-01-3d-29092023)

Necesitatea susținerii examenului repetat în cazul în care în ultimii 5 ani (acumulați cumulativ) de până la adoptarea Legii nr. 147/2023 candidatul la funcția de judecător, înscris în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, nu a activat în domeniul dreptului

29 noiembrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în ședință de judecată publică acțiunea depusă de Corneliu Crețu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

A. Poziția reclamantului (f.d. 2-4)

1. În data de 29 septembrie 2023, Corneliu Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat anularea pct. 12 al hotărârii nr.326/18 din 27 iulie 2023 privind obligarea la susținerea unui examen repetat a candidatului la funcția de judecător Corneliu Crețu.

2. În motivarea acțiunii Corneliu Crețu a indicat că, este absolvent al Institutului Național al Justiției, absolvind cursurile inițiale de formare a candidaților la funcția de judecător. În rezultatul absolvirii Institutului Național al Justiției i-a fost eliberat atestatul seria IJ Nr. 00073 din data de 01 aprilie 2013 cu nota generală 9,55.

3. Prin hotărârea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor nr. 63/6 din 26 iunie 2020 i s-a acordat 68,5 puncte și în iulie 2020 a fost inclus în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător.

4. În data de 09 iunie 2023 a fost adoptată Legea privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor nr. 147, care a intrat în vigoare la 21 iunie 2023. Conform art. 25, alin.(3)-(5) din Legea respectivă, candidații la funcția de judecător, înscriși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești (în continuare Registru), care în ultimii 5 ani nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați potrivit prevederilor prezentei legi, după susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

5. Reclamantul a indicat că, în data de 23 iunie 2023 prin intermediul unui e-mail a fost informat că, candidații la funcția de judecător, înscriși în Registru, care în ultimii 5 ani au activat în domeniul dreptului vor fi selectați de Consiliul Superior al Magistraturii conform procedurii stabilite de prezenta lege, fără susținerea examenului. Totodată, s-a solicitat candidaților la funcția de judecător, înscriși în Registru, prezentarea actelor ce confirmă desfășurarea activității în domeniul dreptului în ultimii 5 ani. Actele confirmative urmau a fi prezentate până la 28 iunie 2023, inclusiv, la adresa de email: secretariat@csm.md.

6. Corneliu Crețu a menționat că, în data de 28 iunie 2023 angajatorul SRL „BPAY” i-a eliberat adeverința Nr.883-06/2023, prin care se confirmă că, Corneliu Crețu este angajat în cadrul companiei în calitate de șef al Departamentului juridic/jurisconsult din data de 25 martie 2020 și până în prezent. Totodată, în baza dosarului personal al angajatului s-a menționat că Corneliu Crețu a activat anterior în calitate de:

- Jurist principal „Veroblag Trading Union” SRL în perioada 01/11/2017 - 01/08/2018;

- Jurisconsult „Stiltel Grup” SRL 01/10/2018 - 31/12/2019;

- Jurisconsult „Stiltel Grup” SRL 15/01/2020 - 24/03/2020;

- Jurisconsult „MSM STAR” SRL 01/11/2020 - prezent;

- Jurisconsult „MMPS COM” SRL 19/04/2021 - prezent;

- Jurisconsult „Promeleag VD” SRL 16/05/2022 - prezent.

7. Adeverința menționată a fost prezentată și înregistrată la secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii sub nr.2348m din 29 iunie 2023.

8. Corneliu Crețu a indicat că ulterior alte informații sau anunțuri privind obligativitatea de a susține repetat un examen în fața Comisiei nu au parvenit în privința acestuia. Totodată, reclamantul a menționat că, în mediul on-line s-a scris că data pentru examenele repetate va fi 15-16 august 2023, însă fără a fi menționate persoanele care urmau să susțină aceste examene.

9. În data de 27 iulie 2023 a avut loc ședința Consiliului Superior al Magistraturii la care a fost emisă hotărârea nr. 326/18, care a fost publicată și expediată persoanelor vizate în data de 30 august 2023 prin intermediul unui e-mail.

10. Potrivit dispozitivului hotărârii s-a remis lista candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în Registru pentru susținerea repetată a examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției. S-a recomandat Institutului Național al Justiției la desfășurarea examenului repetat pentru candidații lista cărora a fost expediată în adresa Institutului Național al Justiției, să aplice proba scrisă pentru candidații la funcția de judecător, atât pentru audienții Institutului Național al Justiției, cât și pentru cei care candidează în baza vechimii în muncă.

11. Corneliu Crețu a indicat că, în Anexa la hotărârea nr. 326/18 din 27 iulie 2023, la pct. 12 este indicat și el, care urma să susțină repetat un examen, însă fără a fi informat pe nici o cale posibilă, deși anterior majoritatea comunicărilor cu Consiliul Superior al Magistraturii au avut loc prin e-mail sau telefonic. De asemenea, nici Institutul Național al Justiției nu a informat candidații avizați în hotărârea nr.326/18 din 27 iulie 2023 privind obligarea la susținerea unui examen repetat.

12. Mai mult ca atât, la 10 august 2023 pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii a fost publicat anunțul privind somația unor candidați la funcția de judecător, publicându-se o listă a persoanelor, care urmau să prezinte certificat/adeverință privind activitatea în ultimii 5 ani în

domeniul dreptului, iar un careva anunț sau somație a persoanelor vizate în hotărârea contestată privind examenul repetat nu a fost publicat.

13.Indică reclamantul că, în hotărârea contestată se reține sintagma că, *”cei 5 ani de activitate în domeniul dreptului”, potrivit legiuitorului, se referă la ultimii 5 ani cumulativi de la data intrării în vigoare a legii respective”*.

14.Opinează reclamantul că, Consiliul Superior al Magistraturii arbitrar interpretează prevederile legale, or, modificarea art.25, alin.(3) din Legea nr.147 din 09 iunie 2023, care a fost aplicată în privința reclamantului, a fost modificată și a intrat în vigoare după emiterea actului administrativ individual defavorabil.

15.În opinia lui Corneliu Crețu organul emitent la data emiterii actului administrativ nu a aplicat legea materială care reglementa expres situația dată.

16.Prin urmare, reclamantul se consideră persoană vătămată într-un drept al său recunoscut de lege în sensul art.22 din Constituția Republicii Moldova, prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în privința sa ca fiind ilegal, care urmează a fi anulat.

17.În acest sens a evidențiat că necomunicarea hotărârii contestate în termen l-a privat de dreptul de a se prezenta în fața Comisiei pentru susținerea examenului, dacă aceasta era aplicabilă în privința sa, iar organul emitent nu a întreprins măsuri de a-i comunica hotărârea și nici Comisia de examinare nu l-a înștiințat despre desfășurarea examenelor.

18.În susținerea poziției date reclamantul a indicat că, sunt relevante și prevederile art.7, alin.(1) din Codul civil, care prevede expres că, legea civilă nu are caracter retroactiv.

19.Astfel, organul emitent a aplicat cu efect retroactiv prevederile legii noi, indicând în hotărârea contestată sintagma „în ultimii 5 ani nu au activat în domeniul dreptului”, deoarece legiuitorul se referă la ultimii 5 ani cumulativi de la data intrării în vigoare a legii respective.

20.Prin urmare, din sensul dispoziției legale citate supra rezultă, că norma respectivă se aplică pe viitor și nu urma a fi aplicată în privința lui Corneliu Crețu.

B. Poziția pârâtului (f.d. 30-33)

21.Prin referința depusă la data de 06 noiembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ depusă de Corneliu Crețu cu privire la contestarea în parte a hotărârii nr. 326/18 din 27 iulie 2023, ca neîntemeiată.

22.În motivarea solicitărilor sale Consiliul Superior al Magistraturii a menționat că, nu recunoaște acțiunea înaintată de reclamant, invocând că în data de 09 iunie 2023 a fost adoptată Legea privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor nr. 147, care a intrat în vigoare la 21 iunie 2023.

23.Prin scrisoarea nr. 184-INJ din 26 iunie 2023, Institutul Național al Justiției a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii expedierea listei candidaților înscriși în Registru (nume, prenume, date de contact), care

urmează a fi notificați de către Institut, pentru susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenul de absolvire.

24.În vederea realizării prevederilor sus menționate, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat celor 103 candidați înscriși în Registru, prezentarea informației și a actelor ce confirmă desfășurarea activității în domeniul dreptului în ultimii 5 ani, pentru ca ulterior să remită în adresa Institutului Național al Justiției lista candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în Registru pentru susținerea repetată a examenului în fața Comisiei.

25.Autoritatea pârâtă a menționat că, în data de 23 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată notificarea reclamantului Corneliu Crețu. În data de 29 iunie 2023, Corneliu Crețu a prezentat actele solicitate.

26.Conform agendei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 18 (suplimentară) din 27 iulie 2023, în ordinea de zi a fost inclusă examinarea chestiunii privind remiterea listei candidaților la funcția de judecător pentru susținerea repetată a examenului la Comisia pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

27.Prin hotărârea nr. 326/18 din 27 iulie 2023 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a fost remisă lista candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, pentru susținerea repetată a examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției, conform anexei parte integrantă la prezenta hotărâre. S-a recomandat Institutului Național al Justiției ca la desfășurarea examenului repetat pentru candidații lista cărora a fost expediată în adresa Institutului Național al Justiției, să aplice proba scrisă pentru candidații la funcția de judecător, atât pentru audienții Institutului Național al Justiției, cât și pentru cei care candidează în baza vechimii în muncă.

Conform anexei parte integrantă la hotărâre, candidatul la funcția de judecător Corneliu Crețu este inclus în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător și urmează să susțină examenul repetat la Institutul Național al Justiției.

28.Conform extrasului din poșta electronică, hotărârea sus menționată a fost notificată reclamantului, la data de 30 august 2023.

29.Consiliul Superior al Magistraturii a susținut în privința situației reclamantului că, întemeiat au fost aplicate prevederilor art. 25 alin. (3) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor, (în redacția care era în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat).

30.La emiterea actului administrativ contestat Consiliul Superior al Magistraturii a interpretat că candidații la funcția de judecător înscriși în Registru, care în ultimii 5 ani cumulativ nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați potrivit prevederilor legii, după susținerea repetată a unui

examen. O astfel de interpretare este abordată și în privința dispozițiilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, conform cărora se consideră vechime în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător activitatea acesteia pe parcursul ultimilor 5 ani în calitate de judecător sau judecător-asistent al Curții Constituționale, judecător în instanțele internaționale, procuror, profesor de drept titular în instituțiile de învățământ superior acreditate, formator al Institutului Național al Justiției în domeniul dreptului, avocat, asistent judiciar sau grefier.

31. Autoritatea pârâtă a subliniat că, modificarea art. 25, alin. (3) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023 (în redacția din 04 august 2023), nu exclude această interpretare în ultimii 5 ani „cumulativ”, ci doar o fortifică.

32. La caz, candidatul la funcția de judecător Corneliu Crețu nu a prezentat acte confirmative din care ar rezulta că ultimii 5 ani a activat în domeniul dreptului cumulativ, în consecință urmând să susțină repetat examenul la Institutul Național al Justiției.

33. Referitor la argumentul reclamantului privind necomunicarea hotărârii contestate în termen, prin ce a fost privat de dreptul de a se prezenta în fața Comisiei de evaluare, Consiliul Superior al Magistraturii a menționat că, în speță, hotărârea contestată a fost notificată reclamantului, la 30 august 2023, prin intermediul poștei electronice.

34. Mai mult acest temei, invocat de reclamant, nu poate influența legalitatea hotărârii contestate.

35. Cât despre notificarea privind organizarea examenului candidaților înscriși în Registru, aceasta nu poate fi imputată Consiliului Superior al Magistraturii, deoarece conform prevederilor legii a fost pusă în sarcina Institutului Național al Justiției.

36. Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că, la caz, careva temeiuri de ilegalitate a actului administrativ contestat nu se atestă, acesta fiind legal, cert, adoptat cu respectarea procedurii legale în coroborare cu normele legislative speciale derogatorii, iar argumentele invocate de reclamant declarative și lipsite de relevanță.

C. Poziția părților în ședință publică

37. În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Corneliu Crețu, cât și reprezentantul acestuia avocatul Radu-Cezar Crețu au susținut acțiunea, reiterând motivele de fapt și de drept prezentate în aceasta.

38. Reclamantul a subliniat că Consiliul Superior al Magistraturii la emitea actului administrativ contestat a interpretat eronat prevederile art. 25, alin. (3) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023, or, la acel moment nu era condiția de 5 ani cumulativ de activitate în domeniul dreptului, ci era suficient ca să existe 5 ani de activitate în domeniul dreptului, indiferent dacă această perioadă era cumulativă sau întreruptă. Or, reclamantul în cadrul acestor 5 ani de activitate în domeniul dreptului a desfășurat o activitate de 4 ani și 2 luni, ceea ce este suficient pentru a nu fi îndreptat la examen. La

fel, a susținut că nu i s-a adus la cunoștință faptul că urmează a susține repetat examenele în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției, astfel, fiind lipsit de dreptul de a susține repetat examene și nu a fost invitat la ședința Consiliului Superior al Magistraturii pentru a fi audiat la caz.

39. Consiliului Superior al Magistraturii în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, totodată prin explicațiile scrise expediate prin poșta electronică a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului consiliului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

40. Art. 191, alin. (5), lit. a) din Codul administrativ reglementează că:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.”

41. Art. 206 alin. 1 lit. a) din Codul administrativ prevede că:

”O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).”

42. Art. 123 alin. 1 lit. c) și alin. 2 a Codului administrativ statuează că:

”O încălcare a prevederilor de formă și procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci când: c) audierea necesară a unui participant se face ulterior. Acțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi recuperate până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanță.”

43. Art. 219 din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.”

44. Art. 224 alin. (1), lit. f) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).”

45.Art. 25, alin.(3), alin. (4) și alin. (5) din Legea privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor nr. 147 din 09 iunie 2023 *în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat*, prevederea următoarele:

„Candidații la funcția de judecător, înscriși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, care în ultimii 5 ani nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați potrivit prevederilor prezentei legi, după susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

Candidații la funcția de judecător, înscriși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, care în ultimii 5 ani au activat în domeniul dreptului vor fi selectați de către Consiliul Superior al Magistraturii conform procedurii stabilite de prezenta lege, fără susținerea examenului prevăzut la alin.(3).

Institutul Național al Justiției, în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va notifica candidații înscriși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești și, în termen de două luni, va organiza examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător. Candidații care vor refuza sau nu se vor prezenta la examen vor fi excluși din registrul menționat.”

TERMENUL DE DEPUNERE A ACȚIUNII

46.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa „stela.sirghi@csm.md”, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.326/18 din 27 iulie 2023 cu privire la remiterea listei candidaților la funcția de judecător pentru susținerea repetată a examenului la Comisia pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției, a fost notificată lui Corneliu Crețu în data de 30 august 2023, ora 12:18. (f.d.10, 19 dosar administrativ)

Astfel, în speță, reclamantul a respectat prevederile art. 209 din Codul administrativ, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă la 29 septembrie 2023.

STAREA DE FAPT CONSTATATĂ DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

47.Prin scrisoarea nr. 187-INJ din 26 iunie 2023 Institutul Național al Justiției a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii expedierea listei candidaților înscriși în Registrul, care urmează a fi notificați de către Institut, pentru susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenul de absolvire. (f.d.10, dosarul administrativ)

48.Din notificarea expedită, în data de 23 iunie 2023, de către Consiliul Superior al Magistraturii, inclusiv lui Corneliu Crețu, rezultă că candidaților la funcția de judecător înscriși în Registrul li s-a solicitat prezentarea actelor

ce confirmă desfășurarea activității în domeniul de drept în ultimii cinci ani. (f.d.11-12, dosarul administrativ)

49.Corneliu Crețu în susținerea activității sale în ultimii 5 ani a prezentat Consiliului Superior al Magistraturii adeverința nr.883-06/2023 din 28 iunie 2023 eliberată de către SRL „BPAY”, potrivit căreia Corneliu Crețu este angajat în cadrul companiei în calitate de Șef al Departamentului juridic/jurisconsult din data de 25 martie 2020 până în prezent și anterior a activat în calitate de:

- Jurist principal „Veroblag Trading Union” SRL în perioada 01/11/2017 - 01/08/2018;

- Jurisconsult „Stitel Grup” SRL 01/10/2018 - 31/12/2019;

- Jurisconsult „Stitel Grup” SRL 15/01/2020 - 24/03/2020;

- Jurisconsult „MSM STAR” SRL 01/11/2020 - prezent;

- Jurisconsult „MMPS COM” SRL 19/04/2021 - prezent;

- Jurisconsult „Promeleag VD” SRL 16/05/2022 - prezent. (f.d.15)

50.Institutul Național al Justiției, în data de 03 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, l-a notificat pe Corneliu Crețu, despre faptul că candidații înscriși în Registrul, însă, care în ultimii 5 ani nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați pentru susținerea repetată a examenului. Totodată a menționat că examenul va fi organizat de către Institutul Național al Justiției în termen de două luni.

51.Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr.326/18 din 27 iulie 2023 a remis listele candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, pentru susținerea repetată a examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției, conform anexei parte integrantă la prezenta hotărâre. La rândul său, anexa care conține lista candidaților la funcția de judecător remiși Institutului Național al Justiției pentru susținerea examenului, conține în pct. 12 candidatura lui Crețu Corneliu. (f.d.6-09)

52.Potrivit informației plasate pe site, în data de 10 august 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a adus la cunoștință publicului că în vederea executării hotărârii nr.326/18 din 27 iulie 2023 a remis Institutului Național al Justiției lista candidaților, care nu corespund cerințelor legale și urmează să susțină examenul repetat în fața Comisiei pentru examenele de absolvire. (f.d.17)

MOTIVAREA INSTANȚEI

53.Până a trece la examinarea argumentelor concrete, completul de judecată învederează că, în aplicarea supremației dreptului, instanța judecătorească de contencios administrativ ține cont de jurisprudența CtEDO. Potrivit acestei jurisprudențe, obligația instanței judecătorești de motivarea hotărârilor judecătorești nu poate fi înțeleasă că impunând un răspuns pentru fiecare argument (hot.García Ruiz v. Spania, 1999, §26).

Totuși, orice argument decisiv pentru rezultatul procedurii necesită un răspuns clar (hot.Ruiz Torija v. Spania, 1994, §30; și, pentru comparație, Petrović și Alții v. Muntenegru, 2018, §43), în special argumentele cu privire la drepturile și obligațiile garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (hot.Fabris v. Franța, 2013, §72 in fine; Paun Jovanović v. Serbia, 2023, §108).

54.Completul de judecată, analizând cererea de chemare în judecată reține că reclamantul în argumentarea pretenției solicitate a invocat următoarele aspecte, susținute în ședința de judecată și anume interpretarea eronată de către Consiliul Superior al Magistraturii a prevederilor art. 25, alin. (3) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023, lipsa obligației de a susține repetat examenele la Institutul Național al Justiției, deoarece este absolvent al Institutului, precum și neaducerea la cunoștință a faptul că urmează să susțină repetat examenele în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

55.Astfel, pentru elucidarea acestor aspecte completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că din conținutul prevederilor art. 25, alin. (3) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023, în vigoare la data emiterii hotărârii contestate, rezultă că legiuitorul a reglementat că candidații la funcția de judecător, înscriși în Registru, care *în ultimii 5 ani* nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați pentru susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

56.Totodată, potrivit la alin. (4) al aceluiași articol a reglementat că candidații la funcția de judecător, înscriși în Registru, care în ultimii 5 ani au activat în domeniul dreptului vor fi selectați de către Consiliul Superior al Magistraturii conform procedurii stabilite de prezenta lege, fără susținerea examenului repetat.

57.Prin urmare, legislatorul a făcut distincția între candidații care au activat în ultimii 5 ani în domeniul dreptului și candidații care nu au activat în domeniul dreptului în ultimii 5 ani.

58.Instanța de judecată consideră eronată opinia reclamantului susținută în ședința de judecată precum că candidatul întrunește condiția stabilită la art. 25, alin. (4) din Legea nr. 147 din 09 iunie 2023 dacă în ultimii 5 ani a activat în domeniul dreptului indiferent de perioada efectiv lucrată, adică chiar și o zi, o lună, un an sau 4 ani.

59.La acest aspect completul de judecată evidențiază că prin instituirea condiției de activitate în domeniul dreptului în ultimii 5 ani legislatorul a avut drept scop de a admite la selecție și evaluare candidații care au profesat neîntrerupt în ultimii 5 ani în domeniul dreptului și de a remite la examenul repetat candidații care în ultimii 5 ani au avut întreruperi în activitate profesională, or, sintagma în ultimii 5 ani presupune 5 ani efectiv lucrați în domeniul dreptului, consecutiv, neîntrerupt, cumulativ. Faptul că ulterior a fost introdusă sintagma „cumulativi” pentru cei 5 ani de activitate în

domeniul dreptului, nu prezumă că până la această modificare activitatea cumulativă în domeniul dreptului putea fi mai mică de 5 ani.

60.În aceste circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție este de acord cu poziția Consiliului Superior al Magistraturii potrivit căreia activitatea în domeniul dreptului în ultimii 5 ani trebuie să fie neîntreruptă/cumulativă, pentru ca candidatul să fie selectat fără susținerea examenului repetat în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

61.Din materialele cauzei și a dosarului administrativ rezultă că, Corneliu Crețu în susținerea activității sale în ultimii 5 ani a prezentat Consiliului Superior al Magistraturii adeverința nr.883-06/2023 din 28 iunie 2023 eliberată de către SRL „BPAY”, potrivit căreia Corneliu Crețu este angajat în cadrul companiei în calitate de Șef al Departamentului juridic/jurisconsult din data de 25 martie 2020 până în prezent, la fel și că anterior a activat în calitate de jurist principal „Veroblag Trading Union” SRL în perioada 01/11/2017 - 01/08/2018; jurisconsult „Stiltel Grup” SRL 01/10/2018 - 31/12/2019; jurisconsult „Stiltel Grup” SRL 15/01/2020 - 24/03/2020; jurisconsult „MSM STAR” SRL 01/11/2020 - prezent; jurisconsult „MMPS COM” SRL 19/04/2021 - prezent; jurisconsult „Promeleag VD” SRL 16/05/2022 - prezent.

62.În ședința de judecată reclamantul și reprezentantul acestuia au susținut că până la data intrării în vigoare a Legii nr. 147 din 09 iunie 2023 și anume 21 iunie 2023 Corneliu Crețu a acumulat o perioadă de activitate în domeniul dreptului 4 ani și 2 luni.

63.În aceste circumstanțe Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție susține concluzia Consiliului Superior al Magistraturii precum că reclamantul nu întrunește condiția specificată la alin. (4) din Legii nr. 147 din 09 iunie 2023 și corect a fost inclus în lista persoanelor care urmează să susțină repetat examenul în Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

64.Cu referire la argumentul lui Corneliu Crețu privind neanunțarea despre necesitatea prezentării la examenul repetat și invocat Consiliului Superior al Magistraturii este respins de către instanța de judecată, or, vizualizând ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 27 iulie 2023, președintele plenului a dat citire listei candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în Registru și care urmează să susțină examenul repetat, iar la pct.12 figurează reclamantul.

65.Mai mult, Corneliu Crețu, în data de 03 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice a primit notificarea de la Institutul Național al Justiției, prin care i s-a adus la cunoștință că în termen de 2 luni va fi organizat examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător.

66.Astfel, reclamantul în condițiile în care cunoștea că activarea lui în domeniul dreptului este de 4 ani și 2 luni urma să se intereseze dacă acesta a fost sau nu inclus în lista persoanelor care urmează să susțină examenul repetat, mai mult lista candidaților la funcția de judecător care sunt incluși în

Registru ce urmează să susțină examenul repetat a fost publicată pe pagina web a la Institutul Național al Justiției, în data da 03 august 2023.

67.Cât privește argumentul invocat de Corneliu Crețu în cadrul ședinței de judecată, precum că, nu a fost invitat în ședința Consiliului Superior al Magistraturii pentru a fi audiat pe chestiunea întrunirii celor 5 ani de activitate profesională, Completul îl va respinge, în condițiile în care, acest drept i-a fost asigurat lui Corneliu Crețu prin modalitate scrisă. Or, acestuia i s-a solicitat la data de 23 iunie 2023 să prezinte confirmarea celor 5 ani de activitate profesională în domeniul dreptului, fiind în drept, de rând cu această, să-și prezinte și dezacordul/obiecțiile dânsului cu referire la procedura administrativă demarată de Consiliul Superior al Magistraturii în privința sa. Cu atât mai mult, că nerespectarea condiției de audiere a persoanei în cadrul procedurii administrative, nu reprezintă o cauză de nulitate a actului administrativ, ci, prin prisma prevederilor art.123, alin.(2) din Codul administrativ, poate fi recuperată ulterior, inclusiv în cadrul procedurii judiciare, până la momentul de finalizare a dezbaterilor judiciare în prima instanță. La caz, condiția audierii lui Corneliu Crețu pe chestiunea legată de remiterea candidaturii lui către Institutul Național al Justiției pentru susținerea repetată a examenului de calificare, inclusiv condiția întrunirii celor 5 ani de activitate profesională în domeniul dreptului, a fost suplinită în deplină măsură prin intermediul dezbaterilor judiciare asupra chestiunilor indicate de Corneliu Crețu în cererea sa de chemare în judecată, la fel, a celor menționate în explicațiile dânsului din ședința de judecată, iar explicațiile acestuia asupra situației de caz, nu conduce la desființarea actului administrativ.

68.Cu referire la argumentul reclamantului că el nu ar urma să fie supus examenului repetat în cadrul Institutului Național al Justiției, odată ce este absolvent al acestui Institut, completul reține aici că scopul instituit de legiuitor în Legea nr. 147 din 09 iunie 2023 justifică faptul că absolvenții Institutului Național al Justiției, care nu dețin o activitate profesională în domeniul dreptului în ultimii 5 ani de până la adoptarea legii nr. 147 din 09 iunie 2023, să fie selectați în baza respectivei legi, după susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției. Or, prevederile art. 4 din legea nr. 147 din 09 iunie 2023 indică asupra scopului adoptării legii date, și anume: performanțele judecătorilor se evaluează pentru a stabili nivelul de cunoștințe și aptitudini profesionale ale judecătorilor, precum și capacitatea de a aplica cunoștințele teoretice în practica profesiei de judecător, de a identifica aspectele slabe și aspectele forte din activitatea judecătorilor, de a stimula tendința de perfecționare a abilităților profesionale și de a spori eficiența activității judecătorilor la nivel individual și la nivelul instanțelor judecătorești.

69.Iar, argumentarea oferită de legiuitor în cadrul amendamentului la proiectul Legii nr. 147 din 09 iunie 2023 arată situația că, în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte a instanțelor judecătorești, se află o

rezervă acumulată pe parcursul mai multor ani, în număr de 157 de persoane, dintre care:

- a) 40 persoane sunt absolvenți ai Institutului Național al Justiției, cea mai veche înregistrare fiind din anul 2013;
- b) 89 persoane candidează în baza vechimii în muncă, cea mai veche înregistrare fiind din anul 2016;
- c) 28 persoane (atât absolvenți ai Institutului Național al Justiției, cât și cei care candidează în baza vechimii în muncă), care încă nu au fost supuși procedurii de selecție de Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor.

70. Deci, ținând cont de scopul impus de Legea nr. 147 din 09 iunie 2023, care constituie accesarea în funcția de judecător a celor mai buni candidați, pornind de la faptul că absolvenții Institutului Național al Justiției se află înregistrați în Registrul candidaților începând cu anul 2013, se reține că Corneliu Crețu în calitate de absolvent al Institutului Național al Justiției, nu este exonerat de la obligația susținerii repetate a examenului în cadrul Institutului Național al Justiției în baza art. 25 a Legii nr. 147 din 09 iunie 2023, cu atât mai mult că Corneliu Crețu în ședința de judecată a menționat că a absolvit și el Institutul Național al Justiției în anul 2013.

71. Din aceleași considerente al scopului impus de Legea nr. 147 din 09 iunie 2023 doar activitatea profesională în domeniul dreptului în decursul a 5 ani – acumulați cumulativ, poate exclude susținerea examenului repetat în cadrul Institutului Național al Justiției și selectarea candidatului de către Consiliul Superior al Magistraturii fără acest examen, odată ce activitatea profesională în domeniul dreptului pe parcursul perioadei cumulative de 5 ani păstrează nivelul de cunoștințe și aptitudini profesionale, precum și capacitatea de a aplica cunoștințele teoretice în practica profesiei de judecător.

72. Nu în zădar, legiuitorul a intervenit cu clarificării a chestiunii respective și prin Legea nr. 200 din 31 iulie 2023 a modificat alin. 3 din art. 25 a Legii nr. 147 din 09 iunie 2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor (în vigoare din 04 august 2023), menționând expres că cei 5 ani de activitate profesională în domeniul dreptului a candidaților la funcția de judecător, acumulați pentru a exclude examenul repetat la Institutul Național al Justiției, să fie cumulativi. Astfel, începând cu 04 august 2023, alin. 3 din art. 25 a Legii nr. 147 din 09 iunie 2023, are următorul conținut: *candidații la funcția de judecător care de mai mult de 5 ani sunt înscriși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, dar care în ultimii 5 ani cumulativ nu au activat în domeniul dreptului vor fi selectați potrivit prevederilor prezentei legi, după susținerea repetată a unui examen în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.*

73. În aceste condiții, cererea de contestare formulată de Corneliu Crețu este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, întrucât nu există motive care să

justifice anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.326/18 din 27 iulie 2023.

74.În conformitate cu art. 191, alin. (5), lit. a) și 224, alin. (1), lit. f) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de chemare în judecată depusă de Corneliu Crețu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Hotărârea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă